

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

BOB DYLAN

Cronica vietii mele

Traducere din engleză de
DAN-SILVIU BOERESCU

HUMANITAS
fiction

Redactor: Sorin Gherguț
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Iuliana Glăvan
DTP: Corina Roncea, Carmen Petrescu

Tipărit la Paper Print – Brăila

BOB DYLAN

CHRONICLES: Volume ONE

Original English language edition

Copyright © 2004 by Bob Dylan

All rights reserved.

Excerpt from *Scratch* by Archibald MacLeish. Copyright © 1971 by Archibald MacLeish, renewed 1999 by William MacLeish. Reprinted by permission of Houghton Mifflin Company
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2015, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Dylan, Bob

Cronica vieții mele / Bob Dylan; trad. din lb. engleză: Dan-Silviu Boerescu. –
București: Humanitas Fiction, 2015

ISBN 978-973-689-947-8

I. Boerescu, Dan-Silviu (trad.)

78(73) Dylan,B.

929 Dylan,B.

821.111(73)-94

78(73) Dylan,B.(0:82-94)

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372 743 382, 0723 684 194

Însemnări pe o partitură

Lou Levy, șeful de la Leeds Music Publishing, m-a dus cu taxiul la Pythian Temple, pe West 70th Street, ca să-mi arate studioul de buzunar unde Bill Haley & His Comets au înregistrat „Rock Around the Clock“. Apoi m-a luat la restaurantul lui Jack Dempsey de la intersecția dintre Broadway și 58th. Ne-am așezat într-un separeu tapițat cu piele roșie, cu vedere la fereastra din față.

Lou m-a prezentat lui Jack Dempsey, marele boxer. Acesta și-a agitat pumnii către mine:

— Arăți cam pirpiriu pentru un boxer de categoria grea, puștiule, ar trebui să mai pui pe tine câteva kile. Și-ar mai trebui să faci ceva cu hainele, să te-mbraci mai cu dichis – nu c-ai avea nevoie de cine știe ce țoale în ring. Și să nu-ți fie frică să pocnești pe cineva prea tare!

— Jack, nu e boxer, e compozitor și noi îi vom înregistra cântecele.

— A, da, păi sper să le ascult și eu într-o bună zi. Baftă, puștiule.

Afară bătea vântul, împrăștiind fuioarele răzlețe ale norilor în timp ce ninsoarea troienea străzile luminate cu felinare roșii pe care se înghesuiau oamenii orașului: negustori ambulanți lăudându-și marfa, cu urechile protejate de bentițe din blană de iepure, vânzători de castane, printre aburii ieșind din gurile de canal.

Nimic din toate acestea nu părea cu adevărat important. Tocmai semnaserăm un contract cu Leads Music, acordându-le dreptul de a-mi edita cântecele, chit că, pe moment, nu prea aveam mare lucru de pus pe masă. Încă nu compusesem multe piese. Lou îmi dăduse în avans o sută de dolari din posibilele încasări viitoare, ca să semnez documentul, și asta mă mulțumea pe deplin.

John Hammond, care mă adusese la Columbia Records, mă prezentase lui Lou, rugându-l să se ocupe de mine. Hammond nu ascultase decât două din primele mele compoziții, însă intuise că nu mă voi opri aici.

Întors la biroul lui Lou, am scos chitara din cutie și am început să mângâi corzile. Camera era ticsită: cutii cu partituri claie peste grămadă, aviziere cu bilețele conținând datele de înregistrare ale artiștilor, discuri negre lăcuite, viniluri cu etichete albe aruncate la întâmplare, fotografiile cu autograf ale vedetelor, portrete lucioase – Jerry Vale, Al Martino, Andrews Sisters (Lou era însurat cu una din surori), Nat King Cole, Patti Page, The Crew Cuts, o pereche de magnetofoane cu consolă, un birou masiv din lemn maroniu închis încărcat până la refuz cu tot felul de nimicuri. Lou a instalat un microfon pe birou în fața mea și l-a conectat la unul dintre magnetofoane, pufăind tot timpul dintr-un trabuc ieftin.

— John și-a pus mari speranțe în tine, mi-a spus Lou.

John era John Hammond, marele căutător de talente și descoperitor de artiști uriași, figuri marcante ale istoriei muzicii înregistrate: Billie Holiday, Teddy Wilson, Charlie Christian, Cab Calloway, Benny Goodman, Count Basie, Lionel Hampton. Artiști a căror muzică făcuse America să vibreze. El fusese cel care îi scosese în față. Hammond, printre altele, fusese cel care produsese ultimele înregistrări ale lui Bessie Smith. Era un exponent al adevăratei aristocrații americane. Mama lui era din familia Vanderbilt și John fusese crescut și educat în înalta societate, beneficiind de toate

avantajele care derivă din asta, numai că el nu se mulțumise doar cu atât și își urmase propria pasiune, muzica, în special ritmurile săltărețe ale jazzului, bluesului sau ale muzicii de cult a negrilor. El sprijinise și apăraseră până la sacrificiul aceste curente. Nimeni nu-i putea sta în cale și el n-avea timp de pierdut. Nu-mi venea să cred că am ajuns să stau în biroul lui, să semnez cu el un contract pentru Columbia Records era ceva de necrezut. Mi se părea ceva de poveste.

Columbia era una dintre cele mai importante case de discuri din țară și, pentru mine, fie și numai să deschid acolo o ușă însemna ceva. În primul rând, muzica folk era considerată fără valoare, ceva de mâna a doua, de resortul micilor case de discuri. Marile companii erau rezervate elitei, muzicii igienizate și pasteurizate. Unul ca mine n-ar fi fost admis într-un asemenea mediu decât în împrejurări cu totul extraordinare. Dar John însuși era un om extraordinar. Nu făcea discuri sau înregistrări școlărești. Avea viziune și instinct, mă văzuse și mă ascultase, îmi înțelesese gândurile și trăirile și credea în viitor. Mi-a explicat că văzuse în mine un continuator al unei mari tradiții, tradiția bluesului, a jazzului și folkului, și nu vreun copil-minune experimentalist sau vreo găselniță de ultima oră. Nu c-ar fi existat experimente radicale pe atunci. Pe scena muzicală a Americii de la sfârșitul anilor '50 și începutul anilor '60 totul părea mai degrabă adormit. Radiourile populare păreau să fi încremenit în glumițe ieftine. Abia peste niște ani buni The Beatles, The Who sau The Rolling Stones aveau să aducă o gură de aer proaspăt. Pe vremea aia cântam niște melodii folk destul de dure, pline de foc și pucioasă. Nu era nevoie să recurgi la cercetări sociologice ca să înțelegi că nu se potriveau cu nimic din ceea ce se difuza la radio și că nu se pretau pentru o comercializare de masă, însă John mi-a explicat că nu acestea erau prioritățile sale și că el întrevăzuse deja toate implicațiile demersului meu muzical.

— Înțeleg sinceritatea, asta mi-a spus. John avea un ton destul de aspru, chiar ursuz, însă avea un licăr de apreciere în ochi.

De curând, îl adusese în companie pe Pete Seeger. De fapt nu el îl descoperise pe Pete. Acesta era în branșă de câțiva ani. Făcuse parte din popularul grup folk The Weavers, dar fusese pus pe lista neagră în epoca lui McCarthy și o dusese rău după aceea, însă nu se dăduse bătut. Hammond era destul de sfidător atunci când vorbea despre Seeger, spunea că strămoșii lui Pete veniseră în America pe vasul *Mayflower* și că – „pentru numele lui Dumnezeu!” – rudele lui luptaseră în bătălia de la Bunker Hill.

— Îți poți imagina că, în condițiile astea, ticăloșii ăștia l-au pus pe lista neagră? Ar trebui făcuți de rahat pentru asta!

Apoi a adăugat:

— Ți-o spun pe șleau. Ești un tânăr talentat. Dacă te poți concentra și-ți poți controla talentul, vei ajunge departe. O să te călăuzesc și o să-ți înregistrez cântecele. Să vedem ce se-ntâmplă.

Nu-mi trebuia mai mult. Mi-a pus în față contractul standard și eu l-am semnat pe loc, fără să-l iau la puricat. N-aveam nevoie de un avocat, un consultant sau de oricine altcineva să mi se uite peste umăr. Aș fi semnat bucuros orice mi-ar fi pus în față.

S-a uitat la calendar, a ales o dată la care să încep înregistrările, a încercuit-o și mi-a comunicat când să vin la studio, spunându-mi să mă gândesc ce anume voiam să cânt. Apoi l-a chemat în birou pe Billy James, cel care se ocupa de publicitate în cadrul firmei, și l-a pus să scrie un text de prezentare despre mine, ceva biografic pentru comunicatul de presă.

Billy era de statură medie, avea părul negru sârmos și se îmbrăca gen Ivy League, de parcă tocmai ar fi absolvit la Yale. Arăta de parcă nu s-ar fi prăjit niciodată în viața lui și n-ar fi avut niciodată necazuri de nici un fel. Am luat-o agale spre

încăperea în care lucra, m-am așezat de cealaltă parte a biroului lui și el s-a străduit să scoată de la mine niște date, pe care trebuia să i le furnizez fără-nconjur. A luat un carnețel și un creion și m-a întrebat de unde sunt de fel. I-am spus că din Illinois, și el și-a notat. M-a întrebat apoi dacă lucrasem vreodată altceva, iar eu i-am răspuns c-am avut cam o duzină de slujbe și c-am condus la un moment dat și o mașină de pâine. Și-a notat și asta, după care m-a întrebat dacă mai aveam ceva de adăugat. I-am spus că lucrasem și în construcții, iar el m-a întrebat unde.

— Detroit, i-am răspuns.

— Ai călătorit?

— Da.

M-a întrebat despre familia mea, unde se află. I-am spus că habar n-aveam, că dispăruseră de mult din peisaj.

— Și cum o duceai la tine acasă?

I-am spus că mă goniseră.

— Ce era tatăl tău de meserie?

— Lectrician.

— Și mama ta cu ce se ocupa?

— Casnică.

— Ce fel de muzică faci?

— Folk.

— Ce fel de muzică e folkul?

I-am spus că-i vorba de cântece auzite de la alții. Nu puteam să sufăr genul ăsta de întrebări. Aveam sentimentul că le pot ignora. Billy părea să nu știe de unde să m-apece și eu n-aveam nici o problemă cu asta. Nu prea aveam oricum chef să-i răspund, nu simțeam nevoia să-i explic nimănui nimic.

— Cum ai ajuns pe-aici? m-a întrebat.

— Cu un tren de transport.

— Vrei să spui cu un tren de persoane?

— Nu, un marfar.

— Adică, într-un vagon de marfă?

— Exact, într-un vagon de marfă. Într-un marfar.
OK, un marfar.

Am privit pe fereastră pe deasupra lui Billy și a scaunului său, peste drum, unde, într-un bloc de birouri, se zărea o secretară arătoasă, cufundată într-o activitate specifică – mângălea ceva pe o hârtie, stând la biroul ei cu o atitudine meditativă. N-avea nimic caraghios. Mi-aș fi dorit să am un telescop. Billy m-a întrebat cu cine m-aș asemăna de pe scena muzicală contemporană. Cu nimeni, i-am răspuns. Asta era perfect adevărat, nu îmi găseam un echivalent. Restul discuției însă era pură vrăjeală.

Nu sosisem în oraș într-un marfar. Traversasem țara, din Midwest până aici, într-un Chevrolet Impala model 1957, cu patru uși. O tăiasem din Chicago, lăsând naibii totul, și străbătusem un drum lung prin orașe pline de fum, pe șosele bătute de vânturi, traversând câmpii verzi acoperite cu zăpadă, ținând-o tot înainte spre răsărit, parcurgând Ohio, Indiana, Pennsylvania. O călătorie de douăzeci și patru de ore pe care am făcut-o moșăind mare parte din drum pe bancheta din spate, unde mai schimbam câte-o vorbă. Cu mintea la interese nemărturisite... traversând în cele din urmă podul George Washington.

Mașina imensă cu care călătorisem se oprise de partea cealaltă a podului și am coborât. Am trântit portiera, am făcut cu mâna în semn de la revedere și am pornit-o prin nămeți. Vântul tăios mă izbea drept în față. În sfârșit, ajunseseam acolo unde voiam să ajung, la New York, un oraș ca o pânză de păianjen prea încălцитă ca s-o descifrezi, deci nici n-aveam de gând să-ncerc.

Venisem să-i întâlnesc pe interpreții pe care-i ascultasem pe discuri: Dave Van Ronk, Peggy Seeger, Ed McCurdy, Brownie McGhee & Sonny Terry, Josh White, The New Lost City Ramblers, Reverend Gary Davis și alții, dar în special pe Woody Guthrie. New York era orașul care urma să-mi

modeleze destinul. Gomora modernă. Mă aflam la-nceputul inițierii, în punctul de pornire, fără să fi fost novice.

Când am ajuns, iarna era cumplită. Era teribil de frig și fiecare arteră a orașului era scufundată în zăpadă, însă eu pornisem la drum din înghețata North Country, un colțișor al lumii în care întunecatele păduri glaciare și drumurile la fel de înghețate nu mă speriau deloc. Puteam depăși asemenea obstacole. Ajuns aici, nu căutam nici banii, nici iubirea. Conștientizam altfel realitatea, cât se poate de nepractic dar și vizionar. Eram foarte sigur pe mine și n-aveam nevoie de alte validări. Nu cunoșteam absolut pe nimeni în această metropolă întunecată și geroasă, însă asta era pe cale să se schimbe – cât de repede.

Café Wha? era un club de pe MacDougal Street, în inima lui Greenwich Village. Era, de fapt, o gaură la subsol, în care nu se serveau băuturi alcoolice, prost iluminată, cu tavanul foarte jos. Semăna cu o sală de mese, cu scaunele și mesele de rigoare. Se deschidea la amiază și se închidea la ora patru dimineața. Cineva mi-a spus să mă duc acolo și să întreb de un cântăreț numit Freddy Neil, care se ocupa de programul artistic de peste zi al clubului.

Am găsit locul și acolo mi s-a spus că Freddy era jos, în pivniță, la garderobă, acolo unde se depozitau hainele și căciulile. Neil era MC-ul clubului și-i avea în grijă pe toți ceilalți artiști care se produceau acolo. A fost cum nu se poate mai amabil cu mine. M-a întrebat cu ce mă ocup și i-am spus că știu să cânt vocal, la chitară și la muzicuță. M-a pus să-i cânt ceva. Cam după un minut, mi-a spus că-l pot acompania la muzicuță în timpul numerelor sale. Am fost încântat. Măcar era un loc unde te puteai adăposti de frig. Era bine.

Fred cânta cam douăzeci de minute, după care prezenta celelalte numere, apoi se întorcea și cânta cam tot ce-i trecea prin cap, ori de câte ori locanta era plină ochi. Numerele n-aveau nici o legătură între ele și erau interpretate destul de

Cuprins

1. Însemnări pe o partitură / 5
2. Tărâmul Pierdut / 25
3. O nouă dimineață / 102
4. Îndură-Te, Doamne! / 137
5. Râul de gheață / 213